

??rtmacal? Kelime Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *??rtmacal? Kelime Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30015>

Özet

?a??rtmacal? Kelime Testi (?KT), uluslararası alanda yaygın olarak kullanılan Staggered Spondaic Word Test (SSW) ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanmış bir versiyonudur. Bu uyarlama, bireylerin **Santral ?itsel ??leme** (S??) becerilerini de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmiştir. Özellikle, i?itme sinirlerinin ve beyin sapının sesleri nasıl i?lediğini, özellikle de rekabetçi ve üst üste binen akustik uyarılar karşısında nasıl tepki verdiğini ölçmeye odaklanır. Yalçınkaya ve Belgin (2002) tarafından yapılan uyarlama çalışması, konuşma ve lisan problemi olan çocuklar ile normal gelişim gösteren çocukların S?? performanslarının karşılaştırılması hedeflemiştir. Test, dichotic listening (iki kulağa farklı uyarı sunma) prensibine dayanır ve klinik ortamlarda **?itsel ??leme Bozukluğu** (CAPD) tanısına yardımcı olmak için önemli bir araç olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Santral ?itsel ??leme, ?itsel ??leme Bozukluğu, ?a??rtmacal? Kelime Testi, Dichotic Listening, Spondaic Kelimeler, Adaptasyon, Psikometrik

Yazarlar

Yalçınkaya, F., Belgin, E.

Amaç

?a??rtmacal? Kelime Testi'nin temel amacı, bireylerin **santral i?itsel sistemi** kullanma yeteneğini de?erlendirmektir. Bu test, özellikle rekabet halindeki iki farklı i?itsel bilgiyi (her kulağa eş zamanlı veya ardışık olarak sunulan kelime parçaları) ayırma, tamamlama ve anlamlandırma kapasitesini ölçer. Uyarlama çalışmasının spesifik amacı ise, konuşma ve lisan gelişiminde güçlük yaşayan çocuklarda santral i?itsel i?leme performansının ne düzeyde olduğunu belirlemek ve bu performansın normal gelişim gösteren akranlarından istatistiksel olarak farklılık gösterip göstermediğini incelemektir. Test sonuçları, klinisyenlere S?? bozukluklarının teşhisinde ve müdahale planlarının oluşturulmasında kritik bilgiler sunar.

Yapı

?KT, **Santral ?itsel ??leme** (S??) yapısının ölçer. S??, periferik i?itme sisteminin (kulak ve i?itme siniri) ötesinde, beynin i?itsel bilgiyi yorumlama ve düzenleme yeteneğini ifade eder. Test, özellikle şu iki ana i?lev alanın de?erlendirir:

Dichotic Listening (İki Kulakla Dinleme): Her kulağa aynı anda farklı sözel uyarıların verildiği durumdur. Bireyin bu rekabetçi bilgiyi i?leyerek her iki kulaktaki kelimeleri doğru bir şekilde

tekrarlama yetene?i ölçülür.

Temporal ?lemler ve Ayırma: Kelimelerin ba?langıç ve biti? k?s?mlar?n?n farklı kulaklara staggered (?a??rtmacal?/üst üste binmi?) bir ?ekilde sunulmas?, beynin bu temporal bo?luklar? doldurma ve kelime bütünlü?ünü sa?lama yetene?ini test eder.

Ölçek, bu i?levler aracılıyla beynin **corpus callosum** gibi santral yollar?n?n bütünlü?üne dair dolaylı kanıtlar sa?lar.

Geçerlik

Orijinal kaynakta Kelime Testi uyarlamasına dair spesifik nicel geçerlik katsayılar? belirtilmemiştir ("-"). Ancak, uyarlama çalışması?n?n kendisi bir geçerlik kanıtı sunmaktadır; Yalçınkaya ve Belgin (2002) çalışması?, testin **bilinen gruplar geçerli?i** (known-groups validity) bakım?nda i?levselli?ini göstermiştir.

Bu tür bir performans testinde beklenen geçerlik türleri şunlardır: **Kriter Geçerli?i** (özellikle diğer S?? testleriyle korelasyonu) ve **Ayrırt Edici Geçerlik** (konuşma/lisan problemi olan çocuklar? olmayanlardan ba?arıyla ayırma yetene?i). Uyarlama çalışması?n?n bulgular?, testin konuşma ve lisan problemi olan çocuklar?n santral i?itsel i?leme performansları? ayırmada etkili oldu?unu ima etmektedir, bu da testin klinik amaçlar için geçerli bir araç oldu?unu düşündürmektedir.

Güvenilirlik

Sunulan kaynakta uyarlamanın güvenilirlik değerleri açıkça belirtilmemiştir ("-"). Santral i?itsel i?leme testlerinde güvenilirlik genellikle **Test-Tekrar Test Güvenilirli?i** ve **?ç Tutarlılık** (gerekirse) yöntemleriyle incelenir.

SSW Testi'nin orijinal versiyonları genellikle yüksek derecede güvenilir kabul edilmektedir. Türkçe uyarlaması?n?n güvenilirli?inin değerlendirilmesi için, testin farklı zamanlarda aynı sonuçlar? verip vermedi?inin (kararlılık) ve test maddelerinin kendi aralarında tutarlı olup olmadıkları?n?n (iç tutarlılık) detaylı bir şekilde raporlanması gerekmektedir. Klinik çalışmalarda bu tür bir güvenilirli?in sa?lanması?, elde edilen tanıları?n tutarlılığı?nı açısından hayati öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Kelime Testi, bir performans testi olup, genellikle latent psikolojik yapılar? ölçek Likert tipi ölçekler gibi faktör analizine tabi tutulmaz. Test, doğrudan fizyolojik ve nörolojik yollar?n i?levselli?ini ölçmeyi amaçlayan **davranşsal bir odyometrik araçtır**.

Bununla birlikte, SSW testinden elde edilen sonuçlar (örneğin Sa? Kulak Skorları?, Sol Kulak

Skorlar?, Toplam Hata Skorlar?), S?? bozuklu?unun farkl? alt tiplerini veya bile?enlerini (örn. ay?ırma, dikkat, temporal i?leme) temsil eden faktörler olarak incelenebilir. Ancak bu, testin kendisinin yap?sal geçerli?ini belirlemekten ziyade, S?? bozuklu?unun klinik profilini ç?karmaya yönelik analitik bir yakla??md?r.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama

Format: ??itsel Performans Testi (Odyometrik, Dichotic Sunum)

Mevcut Dil: Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Klinik ve Normal Geli?im Gösteren Çocuklar

Ya? Grubu: 6 ya? ve üzeri (Odyolojik de?erlendirme için tipik ba?lang?ç ya??)

Popülasyon Detaylar?: Yalç?nkaya ve Belgin (2002) çal??mas?, konu?ma ve lisan problemi olan ve olmayan çocuk gruplar?n? incelemi?tir.

Test Metodolojisi: Test, bir odyometre kullan?lararak standardize edilmi? spondaic (iki heceli) kelimeleri her iki kula?a ayn? anda veya k?smen üst üste bindirerek sunar. Kat?l?mc?dan duydu?u dört kelime parças?n? (örn. Sol Kulak ?lk Hece, Sa? Kulak ?lk Hece, Sol Kulak ?kinci Hece, Sa? Kulak ?kinci Hece) do?ru s?rayla tekrarlamas? istenir. Elde edilen hatalar, santral i?itsel i?leme yetene?inin bir göstergesi olarak de?erlendirilir.

Anahtar Kelimeler

Santral ??itsel ??leme Bozuklu?u, Konu?ma ve Lisan Problemleri, Odyoloji, SSW Testi, Dichotic Testler, Uyarlama

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: Belirtilmemi?tir.

Yaz??ma Adresi: Belirtilmemi?tir (Orijinal referans makalesine ba?vurulmal?d?r).

?zinler & Ücret ve Test Y?I?

?zinler: Testin kullan?m izinleri için Yalç?nkaya ve Belgin (2002) makalesinin yazarlar?yla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Klinik ve ara?tırma amaçlı? kullan?m, telif haklar?na tabidir.

Ücret: Testin uygulanmas?, odyoloji merkezlerinde standart odyometrik prosedürler kapsam?nda de?erlendirilir. Testin kendisi ticari bir ölçek de?il, klinik bir prosedür uyarlamas?d?r.

Test Y?I? (Uyarlama): 2002

Referanslar

Yalç?nkaya, F. ve Belgin, E. (2002). Konu?ma ve lisan problemi olan ve olmayan çocuklar?n uyarlanm?? ?a??rtmacal? kelime testi ile santral i?itsel i?leme performanslar?n?n incelenmesi. *Çocuk Sa?l??? ve Hastal?klar? Dergisi*, 46, 195-202.

Bu ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: sasirtmacali-kelime-testi-staggered-spondaic-word-test-toad.pdf

?a??rtmacal? Kelime Testi Maddeleri

ÖNEML?: Bu uyarlaman?n spesifik kelime maddeleri (spondaic kelime çiftleri) orijinal kaynak içeri?inde sa?lanmam??t?r. Orijinal SSW Testi, "hotdog," "upstairs," "baseball" gibi ?ngilizce spondaic kelimeler kullan?rken, Türkçe uyarlamada bu kelimelerin Türkçede kar??l??? olan iki heceli, e?ik üstü düzeyde alg?lanabilen kelime çiftleri kullan?lm??t?r. Maddelerin tam listesine eri?mek için Yalç?nkaya ve Belgin (2002) makalesine veya ilgili odyoloji kaynaklar?na ba?vurulmal?d?r.